

[Bomholt.]

tende samtlige Fredninger i Landet. Jeg tilføjer Ønsket om, at der ogsaa maa blive Raad til at udgive en Bog, der kan give Befolkningen Underretning om, hvad der er fredet. En saadan samlet Redegørelse, passende illustreret, tiltrænges i høj Grad. Jeg har set, hvorledes Rigsdagens Medlemmer har studeret de af Dansk Naturfredningsforening omdelte Bøger og med Overraskelse har erfaret, at Landskaber, som de kendte, er fredede. I Virkeligheden er der fredet langt større Omraader, end Befolkningen, ogsaa Rigsdagsmænd, i Almindelighed har Kendskab til.

Efter § 30 fjernes de uskønne Friluftsreklamer, saaledes som ønsket af de kommunale Hovedorganisationer og Turistforeningen for Danmark.

I § 31 omtales en Fredningsplan for hele Landet eller for Dele deraf. Jeg anser en saadan Fredningsplan for at være paa-krævet, da Fredningsarbejdet ellers let forfalder til mere eller mindre tilfældige Detailler, og jeg gaar ud fra, den kan udarbejdes paa hensigtsmæssig Maade, Afsnit for Afsnit, efterhaanden som vi faar Raad til det. Og saa kommer det tidligere omtalte Tilsyn. I § 32 foreslaas et ensartet Tilsyn med de fredede Omraader. Et saadant Tilsyn har i høj Grad været savnet.

De efterfølgende Bestemmelser om den mere rationelle Fordeling af de Udgifter, der er forbundet med Lovens Administration, kan næppe fremkalde Modsigelser.

Jeg vender saa tilbage til selve Fredningsarbejdets Organisation og tilføjer enkelte Bemærkninger.

§§ 3—7 omhandler de forskellige Fredningsmyndigheder, Fredningsnævn, Overfredningsnævn, Taksationskommission, der jo indførtes ved Lovændringen af 1922, og Naturfredningsraad. Der indføres enkelte Ændringer i Tilknytning til den nuværende Ordning. Det udtales som Direktiv, at den Dommer, der skal beskikkes til Formand for Fredningsnævnet, paa Forhaand skal være interesseret i et saadant Arbejde. Det turde være et selvfølgeligt Krav at stille. Naturfredningsraadets Medlemstal udvides fra 5 til 7 Medlemmer, og det foreslaas, at der skal være et skovkyndigt Medlem samt en Arkitekt i Raadet. Denne Ændring i Raadets Sammensætning hænger sammen med de nye Opgaver, som Fredningsnævnet efter Forslaget kommer til at beskæftige sig med.

§§ 8—21 omhandler Fredningssagernes Behandling. De mange mindre Ændringer i disse Paragraffer har deres Rod i det

praktiske Fredningsarbejdes Erfaringer. Flere af dem skyldes Henstillinger fra Fredningsdommere. Jeg kan ikke tro, at der kan opstaa nævneværdige Divergenser med Hensyn til dette Afsnit.

Det præciseres, hvornaar et Fredningsnævn skal træde i Virksomhed. Det skal ske, naar Begæring herom fremsættes af en Kommunalbestyrelse, lige meget hvilken, eller af en anerkendt Forening, f. Eks. Dansk Naturfredningsforening, eller en anerkendt videnskabelig Institution. Dette udvidede Initiativ er et afgjort Gode. Ligeledes bestemmes det, at Udskrift af Kendelser skal tilstilles den stedlige Kommunalbestyrelse samt den offentlige Myndighed, Forening eller Institution, som har rejst Sagen. Man ser altsaa, hvorledes det hidtil maaske noget isolerede Fredningsarbejde nærmere forbindes med de offentlige Organer.

Meldepligten over for Naturfredningsnævnet udvides noget, idet de kommunale Raad skal meddele, naar de agter at foretage nye landskabsændrende Vejarbejder eller at lade opsætte elektriske Ledninger, der medfører Ændringer i Landskabsbilledet. Jeg gør opmærksom paa igen, at det ikke er udelukket, at en elektrisk Ledning kan være et Skønhedselement i Landskabet. Det kan imidlertid ogsaa være en ubehagelig Dissonans, og i mangfoldige Tilfælde kan der uden nævneværdig Udgift foretages en Ændring i Ledningslinien, naar der i Tide tales om Sagen.

De vigtigste Ændringer i Afsnittet vedrørende Fredningsnævnene findes i § 13, der svarer til den nuværende § 5. Her bestemmes det, at det gennem Kendelse kan fastslaas, at det fredede Omraade maa udnyttes, bebygges eller beplantes paa bestemt Maade. Udtrykket „udnyttes“ er nyt. Endvidere optages der en Bestemmelse fra Forslaget i 1925 om, at Byggeri, herunder Ombygning, paa visse fredede Omraader ikke maa foretages, før Tegninger og Planer er godkendt af Fredningsnævnet. Det er muligt, at den nugældende Lov indeholder Hjemmel for saadanne Kontrolbestemmelser, men det er i hvert Fald rettest, at det udtrykkelig siges. Paragraffens sidste Stykke indeholder den betydningsfulde Tilføjelse, at Fredning ikke blot kan ske ved Servitut, men ogsaa ved Ejendomsoverdragelse til Offentligheden, eventuelt ved Ekspropriation.

I § 17 bestemmes det, at en Kommune, der faar Gavn af en Fredning i en anden Kommune, kan faa paalagt en Del af Erstatningen for Fredningen. Det kan være